

REMISSVAR

2023-01-04

Finansdepartementet

Fi2022/03328

Tillfällig skatt på vissa elproducenters överintäkter

Småföretagarnas Riksförbund är ett förbund av småföretagare för småföretagare och har som syfte att påverka politiska beslut för att göra det tryggt, enkelt och lönsamt att driva företag. Förbundets näringspolitiska program inrymmer förslag på vad som behöver förändras och förbättras för att stärka företagsklimatet för mikro- och småföretag på ett nationellt plan.

Småföretagarnas Riksförbunds medlemsföretag är liksom näringslivet i övrigt starkt negativt påverkade av elpriserna: Som är väl känt förvärras läget dessutom av hög inflation och en annalkande lågkonjunktur. Det är inte bara företagen och dess ägare som känner av detta utan problemen drabbar givetvis även företagens anställda, i extrema fall kan i stort sett hela lönen försvinna pga. av högre ränta, bränsle- och elpriser mm.

Många småföretag försvagades under pandemin och har inte återhämtat sig därefter, delvis som en följd av att under mer än ett års tid varit utsatta för extrema el- och bränslepriser. Den föregående regeringen påbörjade en process för återbetalning av s.k. flaskhalsintäkter och den nuvarande regeringen tog över detta ärende. Tyvärr har de förväntningar som funnits på ett resolut agerande från nuvarande regerings sida inte infriats.

Vårt intryck är att regeringen alldeles i onödan ställt till det när det gäller dessa flaskhalsintäkter, genom att göra det som borde vara ett återbetalningsärende till ett statsstödsärende och genom att krångla till processen administrativt, bl a genom val av utförare för betalningar.

Tyvärr fortsätter det hela i samma stil när vi kommer till implementering av EU:s förordning om en krisintervention för att komma till rätta med de höga energipriserna.

Det är faktiskt nedslående att konstatera att regeringen väljer att implementera denna förordning utifrån en enda aspekt, skattfogdens, som här ser en möjlighet till att ytterligare höja skattetrycket. Av EU-förordningens formulering avseende syftet med denna syns inte ett spår: "Införandet av ett solidaritetsbidrag utgör därför en gemensam och samordnad åtgärd som i en anda av solidaritet gör det möjligt för nationella myndigheter att *generera ytterligare intäkter för att ge ekonomiskt stöd till hushåll och företag som drabbats hårt av de kraftigt stigande energipriserna.*"

Det finns dessutom ytterligare kritik att rikta mot regeringens hantering av denna förordning:

- EUs förordning ska träda i kraft i nationell lagstiftning från den 1 december 2022 och gälla fram till och med den 30 juni 2023, något som regeringen nonchalerar genom att deklarerar att den svenska tillämpningen ska gälla för perioden 1 mars - 30 juni. Retroaktiv tillämpning är en metod som tillämpas då och då och skulle kunna vara en möjlighet även i det här fallet.
- Regeringen väljer som sagt helt att bortse från ett av syftena med förordningen, nämligen att bistå drabbade konsumenter och företag. Detta uttrycker regeringen även i klartext genom att hävda att *"Förslaget har ingen påverkan på inflation, sysselsättning eller den ekonomiska jämställdheten."* Detta står som sagt i bjärt kontrast till EUs avsikt. I ett pressmeddelande från Europeiska unionens råd i anslutning till att förordningen presenterades sades att *"...medlemsländerna tillfälligt får fastställa ett pris för leveranser av el till små och medelstora företag för att ytterligare stödja dessa företag, som kämpar med höga energipriser."*
- Vidare väljer regeringen att blunda för de verkliga bakomliggande orsakerna som hänger samman med en prissättningsmodell som inte fungerar under nuvarande extrema omständigheter där kostnaden för dyraste elproduktionsformen, gasbaserad el-generering tillåts styra hela prissättningen. Det handlar om att en stor del av elen prissätts mångdubbelt över produktionskostnaden, vilket i sin tur genererar de extrema övervinster i producentledet som EU-förordningen är inriktad mot. Det handlar också om mycket stora och helt omotiverade extra skatteintäkter till statskassan. Inte heller denna problematik, nuvarande prissättningsmodell, nämns i regeringens underlag, trots att det finns uttalanden från Kommissionen, kända och som refereras till av svenska myndigheter: *"I början av 2023 kommer Kommissionen att föreslå en omfattande reform av EU:s elmarknad, till exempel genom att frikoppla elpriset från gaspriset."*

Regeringen måste ta kontroll över elen

Som framgår ovan anser vi att regeringen måste ta problemen med de höga elpriserna på större allvar av omsorg om svensk ekonomi, företagsamhet och sysselsättning. Det finns gott om exempel i vår omvärld på hur regeringar agerar för att rädda vad som räddas kan av det egna näringslivet.

För att rädda vad som räddas kan krävs flera åtgärder än ett bättre införande av den nu aktuella EU-förordningen. Regeringen bör se över de avgifter och skatter som läggs på elpriset, åtminstone temporärt. Ett högre elpris gör ju att momsintäkterna blir mycket större. Det är fullt möjligt att sänka momsen på el till EUs mininivå som är 15% utan att behöva söka dispens från EU.

Med vänlig hälsning

Peter Thörn
Förbundsordförande

Sten Lindgren
Förbundssekreterare